Növekszik az érdeklődés a takarmánytápok iránt

Az állattenyésztésben igen nagy előnyökkel jár a takarmánykeverékek, takarmánytápok felhasználása. A gondozók általában sok időt fordítanak az abraktakarmányok keverésére, előkészítésére, s gyakorta előfordul, hogy a legjobb akarat mellett sem tudják a helyes fehérje-keményítő érték arányt kialakítani. Így azután az állatok hol több, hol kevesebb tápanyagot kapnak a szükségesnél. Ezért sokba kerül a tej, tojás, hús előállítása, s a helytelen takarmányozás még betegséget is okozhat. Mindez könnyen elkerülhető a takarmánykeverék, a takarmánytáp használatával.

Megyénkben jelenleg Nagyigmándon működik takarmánykeverő üzem, mely évenkint mintegy 700 vagon tápot állít elő. Az üzem főként sertéstápot készít, de jelentős mennyiségben baromfitápot is előállít. Készül itt még tehenek takarmányozásához úgynevezett tejelőtáp is. A takarmánykeverékek összetétele garantált.

A termelőszövetkezetek, mint például a szőnyi, a kocsi, a mocsai, igen elégedettek a keverőüzemből kikerülő teljes biológiai értékű takarmánnyal. A takarmánytáp etetésével ugyanis biztosíthatják állataik gyors, egyenletes fejlődését. Ezáltal növekszik a betegségekkel szembeni ellenállóképesség, valamint a takarmányértékesítés, s kis költséggel lehet fokozni a tej, hús és tojás előállítását.

A keverőüzemben előállított tápokból egy kiló súlygyarapodáshoz sokkal kevesebb abrak szükséges, mint egyébként. A sertés egy kiló súlygyarapodásához általában 5 kiló abrakot használnak fel. Ahol viszont többféle tápanyagot tartalmazó keveréket alkalmaznak, ott egy kiló élősúlynövekedéshez 3,5—3,8 kiló abraktakarmány is elegendő. A baromfitenyésztésben 8 hét alatt 800—1000 gramm súlygyarapodást érhetünk el a takarmánytáp használatával.

Igen örvendetes dolog, hogy a szövetkezetek már most átadhatják a keverőüzemnek jövő évre szánt cseretakarmányaikat. A tápot azután év közben, a szükségletnek megfelelően vehetik át a gazdaságok. Mivel a takarmánytáp iránt az utóbbi időben mind inkább növekszik az érdeklődés, ezért előreláthatólag októberben megkezdi működését a megye második takarmánykeverő üzeme Környén. A jövő évben Táton is létesül egy újabb üzem, mely főként a dorogi járás szövetkezetei részére biztosítja az igényelt takarmánytápot. Igy mintegy 2000 vagon takarmánykeveréket állít majd elő megyénkben évenkint a takarmányforgalmi vállalat.

310 000 forint négy találatért

Mint már annyiszor, a lottó 31. játékhetében ismét Dorogon ütötte fel sátrát a szerencse. Lakat Jenőnek, a dorogi labdarúgócsapat középhátvédjének kezét vezérelte ezúttal Fortuna. Szelvényével négy találatot ért el, s 310 000 forintot nyert. A nyereményösszeget a dorogi OTP-fióknál a közelmúltban vette át ünnepélyes keretek között.

A brigádvezető egy napja

Hajnali 4 óra. Mindennap ebben az időpontban indul megszokott útjára a 63 éves *Gucsi Ferenc*, a dadi Aranykalász Tsz állattenyésztési brigádvezetője. Az idős ember szaporán lépdel. Első útja a szarvasmarha-istállóba vezet. A hízó állatok etetését, gondozását ellenőrzi. Ez az állomány számottevő jövedelem forrása. Már az olaszok is vásároltak belőle és elégedettek voltak a portékával. Most is nevel részükre néhány jószágot a szövetkezet.

Az istállóban elégedetten bólogat a brigádvezető. Rendben megy minden. De hopp, most valamin megakadt a tekintete. Az ablakot nézi. — *Még ma vágassanak bele üveget* — mondja majd hozzáteszi, hogy az ilyesmire ügyelni kell, nehogy huzatot kapjon a jószág! Innen elköszön és indul a tehenészetbe. Olyan féltő gonddal ellenőrzi az abrakkiosztást, mintha legalább is valamiféle kincset porciózná a gondozók.

— *A takarmányt valóban kincsként kezeljük* — mondja a brigádvezető. — *Bár nem vagyunk szűkiben a takarmánynak, de nem is herdáljuk. Pontosan mérlegeljük, porciózzuk az eleséget.*

Ellenőrzi az etetést, itatást, szoptatást. Közben néhány intő szót is mond a gondozóknak. Nem a szorgalomra serkenti őket, ezzel nincs probléma, hisz derék, dolgos ember valamennyi. Gucsi Ferenc azonban az ellenőrzést is felhasználja, hogy oktassa, tanítsa az embereket. Végeredményben nyugdíjas mezőgazdasági tanár, s ezt a munkát is hivatásának tekinti.

— *Tovább adni, amit én tudok* — mondja —, *ez nagyon szép dolog. Az emberek ismereteinek gyarapításával a közösség is gyarapszik.*

Hat órakor már a sertéstelepen találjuk. Itt is rendjén talál mindent. Indul vissza a tehenészethez, mert a fejés is érdekli. Mennyi a fejési és az istállóátlag? Mennyi a tej zsírtartalma? Pontosan feljegyzi ezt is. Ezt követi a zászlófelvonás! Ez nem valamiféle ünnepélyes aktus, csupán arról van szó, hogy a majorban levő kút gémjére fehér lobogót tűznek, ha ezen a napon ide várják az inszeminálót. Az Aranykalászba ugyanis *„motoron jön a bika"*, ahogyan errefelé mondják, s csak akkor jön be a majorba, ha látja a fehér zászlócskát.

7 óra. A brigádvezető már a darálónál ellenőrzi a munkát. Ilyenkor a tsz minden egyes takarmányosa megtalálható itt. 7 órakor megkezdődik a napi takarmányadag kimérése. Szombaton reggel két napra való eleséget adnak ki a darálóból. A takarmánymeszet és a sót itt keverik bele az eleségbe.

A tehenek még zöldet kapnak. Amit csak lehet, legeltetnek a jószágokkal. Száraz takarmányt kizárólag a növendék borjak kapnak. Az állattenyésztés fejlesztésére különös gondot fordít a brigádvezető. Hisz jól tudja, hogy az összes jövedelemnek tavaly alig 20, idén már 45, két-három év múlva pedig 65 százalékát az állattenyésztés biztosítja.

Délben a tsz-irodán találjuk Gucsi Ferencet. A brigádvezetők a tsz-elnökkel és az agronómussal közösen beszélik meg a következő napra vonatkozó munkaprogramot.

A délutáni órákban ismét a majorban irányítja a munkát a brigádvezető. Itt van még este is. Fejés után még megvárja a tejszállítás lebonyolítását. Addig is, ha ideje engedi, számol, kalkulál. Hogyan ossza be minél takarékosabban a takarmányt? Ez állandó számítgatással jár. S az esti 9-et is elüti az óra, amikor hazafelé indul a brigádvezető.

—ke.

Mind közelebb a jóhoz

Egy évvel ezelőtt aligha gondolták volna a környéken, milyen eredményeket ér el az idén a bakonysárkányi Vörös Csillag Tsz tagsága. A szorgalom, az előrelátó szakszerű munka a növénytermesztésben és az állattenyésztésben egyaránt meghozta gyümölcsét. Kétségtelen, hogy ebben a fejlődésben nem kis része van a tagság és a vezetőség szoros együttműködésének. A tervszerű munka, a következetes vezetés, az egységes, törekvő akarat az idén igen nagy lendítő erőt képviselt a közösben.

Bármerre fordul a tekintet, mindenütt örvendetes a látvány. A községtől néhány száz méterre, a székesfehérvári műút északi oldalán serény építkezés folyik. Szaporán munkálkodnak az ácsok,

két darab ötvenes növendékistállót készítenek szerfából. Ez az építőanyag olcsó, s a létesítmény nagyszerűen megfelel a célnak.

A szerfás istállók körülbelül augusztus 30-ra készülnek el.

Neumayer Béla, a megyei beruházási iroda műszaki ellenőre irányítja a két épület gyors ütemű összeállítását. Miért sürgős az építkezés? Nemrég 50 darab hizlalni való szarvasmarhát vásárolt a szövetkezet, s a jószágok pillanatnyilag három háznál nevelkednek. Tévedés lenne azonban arra gondolni, hogy ilyen körülmények között esetleg a kelleténél több takarmányt használnak el. A jószágok neveléséhez a szükségesnél egy kilóval sem használ fel többet a tagság. A három háznál egy-egy lezárt ládában tartja a tsz a takarmányt,

s a szövetkezet takarmányfelelőse minden etetésnél kizárólag annyi eleséget ad ki a ládákból, amennyi az állatok takarmányozásához pontos porciózással szükséges.

Serényen halad a munka a földeken is. Az asszonyok napok óta törik a dohányt, s eddig már több mint 100 mázsa felfűzött levél van a szárítópajtában. Örvendetes dolog, hogy a közösben az idén még egy talpalatnyi kukorica és burgonya sem maradt kapálatlan. Még a 47 hold silókukoricát is megkapálták az asszonyok. A tagok szorgalmát dicséri, hogy már augusztus első napjaiban végeztek a cséplással. S ez az alig 480 hold szántóföldde rendelkező szövetkezet

már 100 mázsa búzát és 100 mázsa sörárpát átadott az államnak. A napokban még 20 mázsa búza átadására kerül sor.

A tagság között kizárólag a fejadag kerül szétosztásra.

A nyári talajmunkát is serényen végzik a Vörös Csillagban. Az előírt 156 holdon — néhány hold kivételével — végeztek a nyári mélyszántással. A tsz a házaktól szalmáért cserébe átvette a trágyát, s ezzel is biztosítják a közös földek talajerőpótlását.

Gondok és problémák még jócskán adódnak a bakonysárkányi tsz-ben. De a törekvő jószándék, az élniakarás a tagság előtt mindinkább megvilágítja a felemelkedéshez vezető utat.

Búvárok a Fényesen

A tó vize haragoszöld, gyűrűzve hullámzik és bugyborékol. Valami mozog a víz mélyén. Sziluettjét már látni is, ahogy lassan felmerül. Először feje bukkan elő a vízből. Nagyon furcsa teremtmény, annyi biztos. Óriási szeme van, szájából különös csövek vezetnek lefelé. Testén fekete burkolat, lábain uszony.

„Békaember"

Ne tessék megijedni, nem valami víziszörnnyel állunk szemben. *Horváth Jánosnak* hívják és búvár. A víz alatti kutató csoport tagja, s most éppen a Fényes-fürdő egyik forrásának kráteréből merült fel. Öltözete — búváröltözet, ő maga pedig könnyűbúvár, azaz ahogy elterjedten mondják: *„békaember"*. Nem egyedül van, itt-tartózkodik még *Wunder László*, a csoport vezetője, ezenkívül itt heverészik a füvön *Borsodi Ferenc, Jakab György, Szilágyi István, Básta Rudolf* és még több más fiatalember, összesen nyolcan. Hat közülük a Magyar Hidrológiai Társaság víz alatti kutató csoportjának tagja.

A könnyűbúvár csoport ezelőtt öt évvel alakult bátor, a vízalatti világot kedvelő fiatalemberekből. Szép és érdekes sport, s emellett hasznos is. A búvárok a vízalatti világ kutatásával a tudósokat segítik.

Barlang a Fényes alatt?

A könnyűbúvárok Tatán eddig általában szórakozás vagy gyakorlás céljából jelentek meg, esetleg fényképfelvételeket készítettek a források állat- és növényvilágáról. A mélyben az állatok szelídek. Oda lehet úszni hozzájuk, s megfogni őket. A búvárok jártak már a hévizi tóban is, ahol a legnagyobb mélység 36 méter. Ők állapították meg tudományosan, hogy a hévizi tó vize több száz esztendeje azonos hőmérsékletű. Tatán most a források kráterein kitisztításánál segédkeznek. A forrás útját igen finom szemcséjű, úgynevezett „akvárium sóder" töltötte el. Ezt vödörrel felszállítják a víz felszínére és ott elterítik a parton. A feltevések szerint a Fényes-fürdő alatt barlangrendszer húzódik, amelyet a feltörő víz mosott ki. Ez a barlangrendszer egyben vízgyűjtő is. Ha a búvárok megtalálják, a víztároló vizét csöveken elvezetik Tata városába és megoldódik a vízgond.

Római kori híd Tihanynál?

A könnyűbúvárokat sok helyre hívják segítségül. Jártak Abaligeten, ahol a gyógybarlang kutatásánál segédkeztek. A Ganz-MÁVAG-gyár horgászainak kérésére a soroksári Duna-ágban rőzsekötegeket horgonyoztak le. Ezek a „halszállók" segítik a halak ívását, szaporodását. A könnyűbúvárok éppoly otthonosan mozognak az Aggtelekibarlang mély vízeiben, mint a Balatonban. Legutóbb a keszthelyi múzeum megbízásából a partokhoz közel római kori építményeket és temetőt tártak fel. Nagy mennyiségű római pénzt találtak itt. Feltehető, hogy ez a terület a római korban lecsapolt rész volt.

Bár mostanában sok dolguk van a búvároknak Tatán, néhány napra „átruccannak" Tihanyba is. Izgalmas feladatot kaptak. A tihanyi félszigetnél a víz alatt régi építményekre bukkantak, amelyek hosszan benyúlnak a Balatonba. A régészek szerint ez egy római kori híd maradványa lenne, amely átvezetett a siófoki oldalra. A búvároknak kell erre végleges választ adniuk. Találtak itt cölöpmaradványokat is. Lehetséges, hogy ezek egy hajdani cölöpvár, vagy cölöpökre épült város maradványai.

Könnyűbúvárnak lenni tehát érdekes, izgalmas és szórakoztató sport. Minden búvárnak hivatásos foglalkozása van és csak emellett, a sport kedvéért és társadalmi munkában végzik ezt a feladatukat. Lehetséges, hogy éppen ezért vonzó ez a sportág és ezért lépnek közéjük sokan.

Torjai Sándor

Segített a helyes agrotechnika

Fennállása óta sikerrel birkóznak meg a pilismaróti Lenin Utja Termelőszövetkezetben a nehézségekkel. Meg is látszik ez az eredményeken: a tesz egyike a legjobban felszerelt kollektív gazdaságainknak. A sikerek elérésében nagy szerepük van a szakembereknek, akik szívesen és lelkesedéssel alkalmazzák az agrotechnika új módszereit.

Kalászosaik közül a búzát még a tavaszi olvadás előtt „fejtrágyázták". Elmondják, hogy a talaj felengedésével a műtrágya felszívódásához a megfelelő mennyiségű víz is rendelkezésre állt. Az eredmény: búzájuk holdanként 15—16 mázsát termett. Szépek kapásaik is, főleg a 30 hold burgonyájuk. A gondos talajelőkészítésnek és a megfelelő elővetemények köszönhetik, hogy a szokatlan aszály nem tett nagyobb kárt a burgonyában. Ezen a laza, homokos talajon az elmúlt évben somkóró díszlett. Zöldtrágyaként alászántották és ezzel a talajerő visszapótlás mellett elősegítették a helyes vízgazdálkodást is a burgonyaföldön.

E példák is bizonyítják, hogy az okos, szakszerű gazdálkodás a jobb eredmények egyik legfőbb feltétele. A korszerű agrotechnikai eljárások alkalmazása bősásan kifizetődik.

Megyei szántási verseny Környén

Nem is olyan régen olvastuk az első tudósítást a járási szántási versenyekről. Fiatal még ez a „sportág". Fiatal, de rohamosan fejlődő. Az egész országban sorozatosan rendeztek járási, majd megyei versenyeket. Az országos szántási verseny — amin egy-egy megye két legjobb traktorosa vesz részt — augusztus 27-én Martonvásárhelyen kerül megrendezésre. Megyénkben is befejeződtek a járási versenyek. Mindhárom járás megismerte legjobb traktorosait, akiket augusztus 20-án elküldött a Környei Állami gazdaságban megtartott megyei szántóversenyre. Itt 12 traktoros jelent meg gépével és ekéjével. A tatai járásból négy, a komáromiból 5, a dorogi járásból pedig 3 szántótraktoros vett részt a vetélkedőn.

A rövid megnyitó beszéd után a traktorosok sorszámot (parcella számát) húztak, majd gépükkel felálltak a 100 méter hosszú — eketestenként 10 méter széles — versenypálya szélén. Reggel óta esett az eső, de a „szurkolók" nem maradtak el a traktorosok mellől. Még az utolsó pillanatban is „tanácsokat" osztogattak, a kijelölt parcella nagyságát mérték.

— *Vigyázz a bekezdésnél! Időben engedd le az ekét! Ne kapkodjad el!* — hangzott itt is, ott is a figyelmeztető szó. Rakétajelzésre megkezdődött a verseny, elindultak a traktorosok. Először egy fordulóban „összeszántottak", majd megálltak a gépekkel, s a parcellák között a versenybírák elkezdték a pontozást. Rakétajelzéssel kezdődött a második „félidő" is. Ez már hosszabb ideig tartott, mert az egész parcellát fel kellett szántani.

Búgtak, jártak Szuperok, Beloruszok, DT-k. Egyik előbbre ment, másik hátrább, vagy éppen állt, mert a traktoros különböző ellenőrző méréseket végzett.

— *Mi a véleménye a szántásra kijelölt talajról?* — kérdeztük *Fülöp Mihálytól*, a megye főagronómusától.

— *Igen nehéz a terep* — hangzott a válasz. — *Az eddigiek közül ez a legszárazabb talaj. Még 24 centi mélységben is száraz a föld. Nagy, kemény rögöket vet fel az eke. Több ekét a föld feldob. Eddig sík talajon versenyeztek. Ez pedig dombos. De így is nagyon szép a szántás, ami egyúttal bizonyítja, hogy ügyesek a traktorosok.*

Valóban sok felvetett rögön csupán annyi nedvesség csillogott, ami akkor esett rá. A talaj felszíne meg sáros volt.

Tizenegy óra körül az utolsó traktor is befejezte a parcella szántását. Ismét felsorakoztak a traktorok, s felrepült a negyedik, s egyben az utolsó rakéta. A versenybírák elvégezték a szükséges méréseket, vizsgálatokat. Összegyűjtötték az eredménylapokat, s ekkor mindenki bevonult a központi majorba ebédelni. A eredményhirdetésre ebéd után került sor.

A művelődési ház előtt állították fel a győztesek dobogóját. Egyenes sorban felálltak a traktorosok, s Fülöp Mihály elvtárs átadta a járási versenyek győzteseinek járó érmeket, majd a megyei szántási verseny első és második helyezettjének egy-egy világvevő rádiót, a harmadik helyezettnek egy Doxa karórát s a megye legjobb ifjú szántótraktorosának szovjet automata karórát nyújtott át.

A tatai járásból kerültek ki azok a legjobb traktorosok, kik felállhattak a dobogóra. Első helyezést ért el: *Kossun László*, a vértesszőllősi József-rencsét Tsz traktorosa (ő volt a tatai járási verseny első helyezettje), a második helyezést *Selmeczi István*, a Kömlődi Gépállomás traktorosa kapta meg, ki egyben a megye legjobb ifjú szántótraktorosa is (ők ketten vesznek részt a martonvásárhelyi országos versenyen), harmadik pedig *Mátyási István*, a Tatai Tangazdaság traktorosa lett.

Eredmények és tervek Naszályon

Saját erőből olcsón építkeznek — Kidekázzák a takarmányt

A naszályi Béke Tsz-ben sokatigérően fejlődik a közös állatállomány. A jövőben már ez az üzemág hozza majd a közös jövedelem *nagyobbik hányadát.*

Szerte a községben büszkén emlegetik az emberek, hogy a közösben sikerült létrehozni a nemsokára jól jövedelmező *törzs- és árubaromfi telepet.* Ezzel azonban közel sem zárult le a közös állatállomány fejlesztése. A meglevő és jól jövedelmező szarvasmarha-állomány mellett a közös sertésállomány is sokatígérő. Jelenleg 40 darab kocát, 136 süldőt, 31 hízót és 280 darab malacot tart nyilván a szövetkezet. A sertésállomány várható fejlődésére jó példa, hogy itt *az abrakszükséglet idén 13 vagon, 1962—63-ban pedig már 30 vagon lesz, melynek mintegy 65—70 százalékát vitaminokban és antibiotikumokban gazdag takarmánytáppal elégíti ki a szövetkezet.* S 1963-ban már 500 darab hízott sertés kerül ki a közös portájáról.

A gyarapodó sertésállomány megfelelő szállásáról már most gondoskodik a tagság. Nemrég például *egy 40 férőhelyes fiaztatót épített a házi építőbrigád.* Ezt a szerfából összeállított, magas, levegős, jól tisztántartható épületet teljes egészében saját erőből létesítette a gazdaság. A gondosan fertőtlenített helyiségben a kutricák fölött a légyfogók is megtalálhatók.

A szövetkezet vezetősége — ami szintén dicséretre méltó dolog — különös gondot fordít a takarmány takarékos felhasználására. Bár jól sikerült az első és a második kaszálás is, a gazdag termést mégsem prédálják a közösben. A raktáros kizárólag szabályszerűen kiállított utalványra ad ki takarmányt, *s a majorban mindenütt porciózzák, a szó szoros értelmében kidekázzák a jószágok eleségét.*

— 55 EZER FORINTOT kapott 10 holdon termelt lenért a szomori Béke Tsz. Jövőre 20 holdon termel lent a szövetkezet.